

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	23/01/2024
Pwnc / Testun:	Moderneiddio a Thrawsnewid Gweithgareddau Dydd yn Ardal Caergybi
Deilydd(ion) Portffolio:	Cynghorydd Alun Roberts
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Arwel Wyn Owen
Awdur yr Adroddiad: Tel: E-bost:	Arwel Wyn Owen 01248 752744 ArwelOwen3@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Cynghorydd Jeff M. Evans Cynghorydd Glyn Haynes Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes Cynghorydd Robert Llewelyn Jones Cynghorydd Pip O'Neill Cynghorydd Keith R. Roberts Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

ARGYMHELLIAD

Integreiddio defnyddwyr i fod yn fwy o ran o'r gymuned ac ymateb i ddyheadau pobl sy'n mynychu gweithgareddau er mwyn darparu allbynnau gwell. Parhau i drawsnewid a moderneiddio'r ffordd o ddarparu gweithgaredd dydd a'r pwyslais ar ddefnyddio adeiladau cymunedol. Gan fod y defnydd o Morswyn wedi lleihau, dirwyn y gwasanaeth presennol i ben. Datgan yr eiddo yn weddill i anghenion gan wahodd datganiad o ddiddordeb gan Adrannau eraill. Os na fydd defnydd, gwaredu'r eiddo a throsglwyddo'r dderbynneb i'r Adran Oedolion.

CYD-DESTUN

Dau o Brif Amcanion Cynllun y Cyngor 2023-28 yw:

- Cryfhau'r ddarpariaeth cyfleoedd dydd ar gyfer oedolion sydd ag anableddau dysgu trwy wella ac annog mynediad i adnoddau cymunedol.
- Sicrhau fod hybiau cymunedol yn darparu gwasanaethau er mwyn caniatáu annibyniaeth, lleihau unigrwydd a gwella iechyd a llesiant pobl.

Gweledigaeth yr Adran Oedolion yw:

- Bod cynifer a phosib o weithgareddau dydd yn cael ei darparu o leoliadau cymunedol gan annog cyfleoedd i bobl gydag Anabledd Dysgu i fynychu gweithgareddau prif lif ac i integreiddio i mewn i fywyd a gweithgaredd pob dydd eu cymunedau.
- Byddai gwireddu'r weledigaeth yn galluogi pobl gydag anabledd dysgu i ddewis lle a phryd maent eisiau mynychu gweithgareddau. Bydd gweithgareddau yn cael eu darparu o fewn cymunedau ar gyfer cymunedau cyfan a allai olygu bod ystod eang o bobl gan gynnwys yr henoed, pobl gydag anabledd corff ac anabledd dysgu yn mynychu'r un gweithgareddau.

GOBLYGIADAU

Defnyddwyr

Cymhelliant yr adroddiad yw ymateb i ddyheadau defnyddwyr gwasanaeth a chynnig profiad gwell a mwy amrywiol. Mae ymateb defnyddwyr o fewn yr ymgysylltiad ar ymgynghoriad wedi bod yn hynod bositif o'r newidiadau gyda rhai sydd wedi manteisio ar arlwy cymunedol yn datgan na fyddent yn dymuno dychwelyd i ddefnyddio Adeilad Morswyn. Mae'r gweithgareddau dydd yn gymunedol wedi profi'n llwyddiannus ac yn boblogaidd ymysg defnyddwyr gwasanaeth. Canlyniad hyn yw bod y nifer sy'n mynychu gweithgareddau dydd yng Nghannolfan Morswyn wedi lleihau. 9 person sy'n dod i'r ganolfan gyda 6 o'r rhain ond yn mynychu'n achlysurol gan ddewis mynychu gweithgareddau yn y canolfannau cymunedol. Bellach rydym yn credu y byddai modd cefnogi mwyafrif o ddefnyddwyr Morswyn yn y gymuned ac y gellid adnabod darpariaeth amgen mewn lleoliad arall neu addasu trefniadau gofal 3 unigolyn sydd a'r anghenion dwysaf. Bydd gweithwyr cymdeithasol yn trafod trefniadau unigol.

Staff

Mae na 7 o staff yn cael ei cyflogi yng Nghannolfan Morswyn. Bydd yr holl swyddi presennol yn cael eu gwarchod o fewn y cynllun. Bydd staff yn trosglwyddo i weithio yn gymunedol neu allan o ganolfan arall. Bydd yn golygu newid lleoliad a natur y gwaith ond byddwn yn ceisio sicrhau dilyniant gofal o ran defnyddwyr.

Bydd y swyddi presennol yn cael eu gwarchod a byddai lleoliad gwaith newydd yn cael ei gadarnhau yn dilyn trafodaeth unigol gyda staff gan geisio sicrhau bod yna ddilyniant o ran gofal unigolion a dyheadau'r aelod staff o ran lleoliad.

Cyllid

- Does yna ddim disgwyliad gwireddu arbedion o'r gyllideb staffio gan y bydd y staff yn trosglwyddo i weithio yn y gymuned neu mewn canolfannau eraill.

- Disgwylir arbediad cyllideb refeniw o £29,000. O'r cyfanswm yma mae £17,500 wedi cael ei wireddu yn barod oherwydd gostyngiad yn nefnydd y Ganolfan. Mae hyn yn gadael £11,500 i'w wireddu ar gau'r adeilad.

Adeilad

Bydd terfynu defnydd adeilad Morswyn yn osgoi:

- £103,000 o gostau cynnal a chadw angenrheidiol dros y blynyddoedd nesaf. Mae asesiad gan yr Adran Eiddo o'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen yn cynnwys:
 - Ail doi'r adeilad- toeau llechi a ffelt.
 - Ail blastro'r waliau tu allan.
 - Addasiadau i foderneiddio rhai o'r ffenestri a mewnosod larymau.
 - Diweddarau'r rhwydwaith trydan.

Hen ysgol yw Canolfan Morswyn gyda chabanau wedi eu hychwanegu i'r safle er mwyn creu gofod ychwanegol. Mae nifer o broblemau ymarferol gyda'r adeilad e.e. nid yw'r adeilad yn llwyr hygyrch ar gyfer pobl gydag anawsterau symudedd oherwydd ei ddyluniad.

- Mae'r Adran wedi derbyn cadarnhad o werth ariannol yr adeilad i'w waredu gan yr Adran Eiddo.
- Mae'r Adran wedi gofyn am gadarnhad o statws cyfreithiol yr adeilad cyn ystyried ei waredu (freehold).

CANOLFAN DDYDD MORSWYN (CAERGYBI)

Mae Canolfan Ddydd Morswyn wedi ei leoli yn adeilad hen ysgol Morswyn yng Nghaergybi. Cyn y pandemig Covid roedd y ganolfan yn brysur ac yn darparu gweithgareddau ar gyfer oddeutu 20 unigolyn yn ddyddiol. Pan darodd y pandemig ddechrau 2020 bu rhaid i'r ganolfan gau am gyfnod er mwyn rhwystro pobl gymysgu a lledaenu'r firws.

Pan laciodd cyfyngiadau'r pandemig, er mwyn gweithredu rheolau pellhau cymdeithasol nid oedd modd derbyn yr un nifer i adeilad Morswyn. Mewn ymateb i'r sialens, dechreuodd y Gwasanaeth Oedolion ddefnyddio adeiladau cymunedol Tref Caergybi i gynnal gweithgareddau. Mae defnydd cyson ar adeiladau 'Boston Centre Stage' a'r 'Sgowtiaid Morwrol ac mae'r Cyngor wedi cynorthwyo'r mudiad sy'n rhedeg Boston Centre Stage i ymgeisio am arian i gyflwyno addasiadau fel toiledau i'r anabl.

Yn draddodiadol mae gweithgaredd dydd ar gyfer pobl gydag Anabledd Dysgu wedi ei ddarparu o adeiladau dynodedig. Mae gan y Cyngor bedwar safle penodol sy'n darparu gweithgaredd i oddeutu 110 o bobl:

- Canolfan Ddydd Morswyn, Caergybi
- Canolfan Ddydd Gors Felen, Llangefni
- Canolfan Ddydd Blaen y Coed, Llangoed
- Gerddi Haulfre, Llangoed

Mae'r Gwasanaeth Oedolion hefyd yn archebu darpariaeth ehangach ar gyfer oddeutu 67 o bobl gan y trydydd sector.

Er bod mynychu'r canolfannau a'r lleoliadau yn ymateb â llawer o anghenion pobl, mae'r model wedi canolbwyntio ar fynychu lleoliad, ac ymgymryd â gweithgareddau ffurfiol. Gall hyn gyfyngu dewisiadau unigolion a chyfyngu rheolaeth bersonol pobl am eu bywydau eu hunain. Gan fod y canolfannau yn darparu ar gyfer pobl gydag anableddau dysgu yn unig gall gael yr effaith anfwriadol o dynnu pobl gydag anableddau dysgu allan o fywyd dydd i ddydd eu cymunedau lleol. O ganlyniad nid ydynt bob amser yn hyrwyddo'r bwriad i gynyddu hyder ac annibyniaeth pobl gydag anabledd dysgu. Er bod pobl yn ddiogel yn y canolfannau rhaid holi os mai mynychu un lleoliad yn ddyddiol yw'r ffordd orau o hyrwyddo byw bywydau llawn. Mae'r Adran yn ardal Caergybi wedi edrych ar ddull gwahanol o gwrdd ag anghenion defnyddwyr a'r adwaith wedi bod yn gadarnhaol.

Mae'r nifer o bobl sy'n mynychu gweithgareddau yn rheolaidd yn yr adeiladau cymunedol yng Nghaergybi yn 28. Mae'r rhain yn cynnwys pobl oedd yn flaenorol yn mynychu Morswyn a phobl sydd wedi trosglwyddo yn rhannol o weithgareddau eraill yn lleol.

Mae llwyddiant y gweithgareddau cymunedol i ddenu pobl yn profi i'r Adran bod y strategaeth yn gywir, a bod y buddsoddiad yn yr adeiladau cymunedol nid yn unig yng Nghaergybi ond ar draws yr Ynys yn werth eu gwneud. Mae Atodiad 4 yn rhoi mwy o fanylion am fuddsoddiad yr Adran Oedolion mewn adeiladau cymunedol.

GWELEDIGAETH

Mae'r Gwasanaeth Oedolion yn dymuno datblygu'r model ac ehangu'r nifer o leoliadau sy'n darparu gweithgareddau dydd i bobl gydag Anabledd Dysgu yn ardal Caergybi. Byddai dargyfeirio adnoddau o Ganolfan Morswyn yn caniatáu buddsoddiad pellach yn y weledigaeth honno.

YMGYSYLLTU GYDA DEFNYDDWYR GWEITHGAREDDAU DYDD

Yn ystod Mis Awst a Mis Medi 2023 casglodd yr Adran Oedolion farn y bobl sy'n defnyddio gweithgareddau dydd yn ardal Caergybi a'u teuluoedd. Derbyniwyd ymateb gan 37 o bobl, sy'n fynychwyr rheolaidd o'r gweithgareddau yn Boston, y Sgowntiaid Morwrol a Morswyn. Bwriad yr ymarferiad oedd mesur barn defnyddwyr

a'u teuluoedd am y gweithgareddau sy'n cael eu darparu o leoliadau cymunedol, a be fyddai pobl yn dymuno ei weld i'r dyfodol. Gofynnwyd tri chwestiwn:

- Pa weithgareddau dydd fyddech chi'n hoffi eu gweld yn cael eu cynnig yn y dyfodol?
- Ydych chi'n hapus gyda'r gweithgareddau dydd sy'n cael eu darparu o adeiladau cymunedol fel Boston Centre Stage a'r Sgowtiaid Morwrol?
- A fyddech chi'n dymuno gweld mwy o weithgareddau dydd cymunedol i bobl gydag anabledd dysgu yng Nghaergybi?

Mae 'Atodiad 1' yn cynnwys trawstoriad o'r ymatebion.

Roedd mwyafrif yr adborth a dderbyniwyd yn bositif tuag at y gweithgareddau sy'n cael eu cynnig o leoliadau cymunedol.

Mynegwyd dyheadau cryf tuag at gynyddu'r ystod o weithgareddau sy'n cael eu cynnig o leoliadau cymunedol. Yn benodol roedd gofyn am weithgareddau ymarferol fel chwaraeon ac awyr agored.

Casgliad yr Adran Oedolion o'r ymarferiad yma oedd bod pobl ar y cyfan yn gefnogol i'r weledigaeth o ddefnyddio adnoddau cymunedol i ddarparu gweithgareddau dydd a bod deheuad cryf i gynyddu amrywiaeth ymhellach.

YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

Rhwng y 23/10/2023 a'r 01/12/2023 cynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol ar ddyfodol gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn. Ymgynghorwyd ar y cynnig canlynol:

- Ydych chi'n hapus gyda'r gweithgareddau dydd sy'n cael eu darparu o adeiladau cymunedol fel 'Boston Centre Stage' a'r 'Sgowtiaid Morwrol'?
- A fyddech chi'n dymuno gweld mwy o weithgareddau dydd cymunedol i bobl gydag anabledd dysgu yng Nghaergybi?
- A fyddech chi'n fodlon i'r Cyngor roi'r gorau i gynnig gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn ac ymestyn gweithgareddau mewn lleoliadau cymunedol yn ardal Caergybi?
- Ydych chi'n meddwl y byddai terfynu gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn yn effeithio ar y defnydd o'r Gymraeg o gwbl?

Anfonwyd 123 o becynnau a holiaduron yn y post. Un pecyn i bob person ar y gofrestr pobl gydag anabledd dysgu yn ardal Caergybi (carfan ehangach na'r grŵp craidd o bobl sy'n mynychu'r gweithgareddau dydd yn rheolaidd). Cafodd staff Canolfan Ddydd Morswyn a'r staff sy'n cynnal y gweithgareddau mewn lleoliadau eraill eu hysbysu bod yr ymgynghoriad yn cychwyn ac fe anogwyd i gyfrannu. Roedd yr ymgynghoriad ar wefan y Cyngor ac yn agored i bawb gyfrannu. Yn ychwanegol at hyn roedd cymorth ar gael dros y ffôn a thrwy adfocatiaeth i bobl oedd yn dymuno derbyn cymorth.

Mae Atodiad 2 yn cyflwyno crynodeb o'r ymatebion.

Derbyniwyd 34 ymateb i'r ymgynghoriad. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r ymatebion:

1)Ydych chi'n hapus gyda'r gweithgareddau dydd sy'n cael eu darparu o adeiladau cymunedol fel 'Boston Centre Stage' a'r 'Sgowtiaid Morwrol'?			2)A fyddech chi'n dymuno gweld mwy o weithgareddau dydd cymunedol i bobl gydag anabledd dysgu yng Nghaergybi?			3)A fyddech chi'n fodlon i'r Cyngor roi'r gorau i gynnis gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn ac ymestyn gweithgareddau mewn lleoliadau cymunedol yn ardal Caergybi?			4)Ydych chi'n meddwl y byddai terfynu gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn yn effeithio ar y defnydd o'r Gymraeg o gwbl?		
Ydw	Na	Dim Sylw	Byddwn	Na	Dim Sylw	Byddwn	Na	Dim Sylw	Byddai	Na Fyddai	Dim Sylw
14	7	11	25	5	2	15	12	5	4	14	12

Crynodeb o ymatebion i'r Ymgynghoriad:

- Roedd y mwyafrif o'r bobl wnaeth ymateb yn hapus gyda'r gweithgareddau sy'n cael eu darparu o'r adeiladau cymunedol yn Boston ac yn y Sgowtiaid Morwrol.
- Roedd y mwyafrif helaeth o bobl wnaeth ymateb i gwestiwn 2 yn awyddus i weld mwy o weithgareddau dydd cymunedol yn cael eu darparu.
- Roedd y mwyafrif o bobl wnaeth ymateb i gwestiwn 3 yn fodlon i'r Cyngor ddod a gweithgareddau dydd i ben yng Nghanolfan Morswyn er mwyn ymestyn gweithgareddau dydd mewn lleoliadau cymunedol yn ardal Caergybi. Roedd 47% yn fodlon a 38% yn anfodlon.
- Roedd y mwyafrif helaeth o bobl wnaeth ymateb i gwestiwn 4 o'r farn na fyddai dod a gweithgareddau dydd i ben yng Nghanolfan Morswyn yn cael effaith ar y defnydd o'r iaith Gymraeg.

CASGLIAD

- Mae'r weledigaeth i ddarparu cynifer a phosib weithgareddau dydd o leoliadau cymunedol yn derbyn cefnogaeth glir gan y bobl sydd wedi cael profiad o'r model yma o ddarpariaeth.
- Ar y cyfan mae'r bobl sydd wedi cael profiad o fynychu gweithgareddau dydd yn Boston Centre Stage ac yn adeilad y Sgowtiaid Morwrol yn bositif iawn am eu profiadau. Mae rhai wedi mynegi barn gref na fyddent eisiau dychwelyd yn ôl i ganolfan Morswyn.
- Mae mwyafrif helaeth o bobl sydd wedi mynegi barn eisiau gweld mwy o amrywiaeth yn y ddarpariaeth gofal dydd a darparu rhagor o weithgareddau mewn mwy o leoliadau gwahanol.
- Byddai dod a gweithgareddau dydd i ben yng Nghanolfan Morswyn yn

rhyddhau adnoddau a chaniatáu i'r Adran Oedolion ddargyfeirio adnoddau a staff at sefydlogi ac ymestyn gweithgareddau dydd sy'n cael eu cynnal mewn adeiladau cymunedol eraill.

- Roedd unigolion oedd heb brofiad o weithgareddau cymunedol yn llai cefnogol. Mynegwyd pryderon am sut y gellid cefnogi pobl ag anghenion dwys yn gymunedol. Bydd y Gwasanaeth Oedolion yn gweithio gyda'r unigolion i adnabod sut orau i gwrdd â'u hanghenion. Mae hyn wedi amlinellu yn Atodiad 3, Asesiad o'r effaith ar Gydraddoldeb. Gall olygu cynnig Gofal Dydd mewn ffordd wahanol neu gynnig gwasanaeth o Ganolfan Gors Felen yn Llangefni.

ARGYMHELLIAD

Integreiddio defnyddwyr i fod yn fwy o ran o'r gymuned ac ymateb i ddyheadau pobl sy'n mynychu gweithgareddau er mwyn darparu allbynnau gwell. Parhau i drawsnewid a moderneiddio'r ffordd o ddarparu gweithgaredd dydd a'r pwyslais ar ddefnyddio adeiladau cymunedol. Gan fod y defnydd o Morswyn wedi lleihau, dirwyn y gwasanaeth presennol i ben. Datgan yr eiddo yn weddill i anghenion gan wahodd datganiad o ddiddordeb gan Adrannau eraill. Os na fydd defnydd, gwaredu'r eiddo a throsglwyddo'r dderbynneb i'r Adran Oedolion.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Mae'r Adran Oedolion wedi ystyried dau opsiwn arall fel rhan o'r asesiad:

- 1) Dod a gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Boston Centre Stage ac adeilad y Sgowtiaid Morwrol i ben. Ailgyfeirio pawb yn ôl i ddefnyddio Canolfan Ddydd Morswyn.

Manteision:

- Cadw Canolfan Ddydd Morswyn yn agored. Dim newid i'r unigolion sydd gydag anabledd dwys a'r rhai sy'n parhau i ddewis mynychu Canolfan Morswyn.

Anfanteision:

- Colli cyfle i wireddu dau o amcanion cynllun y Cyngor 2023-28.
- Colli cyfle i wireddu gweledigaeth yr Adran Oedolion i ddefnyddio adnoddau cymunedol ar gyfer gweithgareddau dydd a darparu llwybr i bobl gydag anabledd dysgu i integreiddio i'w cymunedau.
- Mwyafrif defnyddwyr bellach yn ffafrio darpariaeth cymunedol.

- Mae asesiad Adran Eiddo'r Cyngor o'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen ar Ganolfan Morswyn yn nodi y byddai rhaid gwario oddeutu £103,000 ar y ganolfan er mwyn cynnal safon yr adeilad.

Barn yr Adran Oedolion yw y byddai anfanteision yr opsiwn yma yn golygu bod yn rhaid ei ddiystyru.

- 2) Parhau i gynnal gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Boston Centre Stage ac adeilad y Sgowntiaid Morwrol a pharhau i gynnal gweithgareddau yng Nghanolfan Morswyn.

Manteision:

- Cadw Canolfan Ddydd Morswyn yn agored. Dim newid i'r unigolion sydd gydag anabledd dwys sy'n parhau i ddewis mynychu Canolfan Morswyn.

Anfanteision:

- Dim modd defnyddio adnodd i ymestyn gweithgareddau mewn amrywiol safleoedd ar sail barhaol.
- Dim modd defnyddio adnodd i wireddu dau o amcanion cynllun y Cyngor 2023-28.
- Colli cyfle oherwydd diffyg adnoddau cyllidebol i wireddu gweledigaeth yr Adran Oedolion i ddefnyddio adnoddau cymunedol ar gyfer gweithgareddau dydd a darparu llwybr i bobl gydag anabledd dysgu i integreiddio i'w cymunedau.
- Mae asesiad Adran Eiddo'r Cyngor o'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen ar Ganolfan Morswyn. Bydd angen gwario oddeutu £103,000 ar y ganolfan er mwyn cynnal safon yr adeilad.

Barn yr Adran Oedolion oedd bod anfanteision yr opsiwn yma yn golygu bod yn rhaid ei ddiystyru.

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Nid yw hwn yn cael ei adnabod fel penderfyniad sydd ei angen gan y Cyngor Sir, o dan y Cyfansoddiad, ac nid yw'r penderfyniad yn un sydd wedi ei ddirprwyo i'r Pennaeth Gwasanaeth. Felly, mae'r penderfyniad yn disgyn i'r Pwyllgor Gwaith.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r cynllun yma yn cyd-fynd a bwriad strategol i foderneiddio'r ffordd o ddarparu gwasanaethau cymdeithasol ac i ymestyn defnydd o adnoddau cymunedol a chyfleoedd ar gyfer integreiddio.

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydy

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r penderfyniad yma'n gyson gyda, ac yn gam positif tuag at wireddu dau o amcanion Cynllun y Cyngor fel y nodir yn Adran A yr adroddiad.
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol? Os felly, sut?	Bydd dod a gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn i ben yn golygu cau'r adeilad. Yn ddibynnol ar benderfyniad pellach ynglŷn â defnydd yr adeilad i'r dyfodol gall osgoi gwariant cynnal a chadw fel a nodi'r yn Adran A.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Dim yn berthnasol.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Fel rhan o'r gwaith sydd wedi arwain at yr argymhelliad yr adroddiad mae'r Adran Oedolion wedi ymgysylltu gyda defnyddwyr y gwasanaeth ac wedi cynnal ymgynghoriad ffurfiol.
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Gweler Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn Atodiad 3.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai	Gweler Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn Atodiad 3.

	sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Dim effeithiau negyddol wedi'u hadnabod. Gweler Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn Atodiad 3.

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Dim
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Dim
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Cefnogol i'r egwyddor. Wedi cynnig cyngor ar y fersiwn gwreiddiol a'r fersiwn terfynol o'r adroddiad.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Mae'r Adran Adnoddau wedi bod yn rhan o gyfarfod gyda staff Canolfan Morswyn i egluro bod ymgynghoriad ar ddyfodol y ganolfan yn cychwyn.
5	Eiddo	Mae'r Adran Eiddo wedi cyfrannu asesiad o'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen ar adeilad Morswyn.
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	Dim yn berthnasol
7	Caffael	Dim yn berthnasol
8	Sgriwtini	Bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r pwyllgor sgriwtini.
9	Aelodau Lleol	Mae cyfarfod wedi cael ei gynnal gyda'r Aelodau Lleol cyn i'r ymgynghoriad gychwyn ac i roi cyfle iddynt leisio unrhyw bryderon.

F - Atodiadau:

Atodiad 1 - Trawstoriad o ymatebion i'r ymarfer ymgysylltu Awst - Medi 2023

Atodiad 2 – Crynodeb o'r ymatebion i'r Ymgysylltu ffurfiol

Atodiad 3 – Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Atodiad 4 – Adnoddau Cymunedol

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):

Cynllun y Cyngor 2023-28

Atodiad 1- Crynodeb o Ymatebion i'r Ymgysylltiad (Awst/ Medi 2023)

	1) Pa weithgareddau dydd fyddech chi'n hoffi eu gweld yn cael eu cynnig yn y dyfodol?	2)Ydych chi'n hapus gyda'r gweithgareddau dydd sy'n cael eu darparu o adeiladau cymunedol fel Boston Centre Stage a'r Sgowtiaid Morwrol?	3) A fyddech chi'n dymuno gweld mwy o weithgareddau dydd cymunedol i bobl gydag anabledd dysgu yng Nghaergybi?	Unrhyw Sylwadau Pellach
Ymateb	Mae canolfan galw i mewn yn well na 5 diwrnod yr wythnos – dewis ac amrywiaeth o ran beth i'w wneud/lle i fynd. Mae 'A' yn hoffi arsylwi, nid yw'n mwynhau pan mae hi'n rhy dawel.	Ydw – ond mae angen sicrhau bod cyfleusterau newid addas ar gael. Mwy o gyfleusterau newid ar yr ynys, mae'n well nag yr oedd yn arfer bod. Mae angen dau berson i newid. Ydw, hapus gyda phob peth.	Ddim yn ymwybodol o sut rai yw'r cyfleusterau o gymharu ag ardaloedd eraill. Byddai'n dda cael mwy o weithgareddau lle gall pobl ddod ynghyd. Cael mwy o gyfleoedd cymdeithasol.	Mae hi wrth ei bodd – byddai'n dod bob dydd pe byddai'n gallu. Mae hi'n ei golli pan mae'n mynd i ffwrdd, teimlo ei bod yn colli allan. Byddai'n torri ei chalon pe bai hynny'n cael ei chymryd oddi wrthi. Mae'n hoffi cael dewis, ac mae hi wedi gwneud ffrindiau newydd nad oedd hi'n eu hadnabod cyn hynny.
Ymateb	Hyrwyddo bwyta iach, mae 'A' wedi dechrau magu pwysau. Sesiynau nofio rheolaidd. Unrhyw beth yn yr awyr agored – cerdded yw un o hoff bethau 'A'. Sesiynau chwaraeon, pêl-picl, pêl-fasged er enghraifft. Y Sinema. Triplau – Mae 'A' wrth ei bodd yn mynd i unrhyw le. Cartio.	Ydw, hapus gyda'r staff. Maent yn gwrando ar yr hyn yr ydym yn ei ddweud.	Mwy o ddigwyddiadau yn yr awyr agored.	Byswn i'n licio gwasanaeth dydd lle ma nhw'n helpu fi i fod yn fwy annibynnol e.e. mynd ar y bws, i'r siop ar ben fy hun.

Atodiad 1 (parhad)- Crynodeb o Ymatebion i'r Ymgysylltiad (Awst/ Medi 2023)

Ymateb	Sesiynau nofio rheolaidd. Mae hi'n caru'r amser mae hi'n ei dreulio yno, gyda'i ffrindiau ac mae'n saff. Mae'n teimlo'n ddiogel yno.	Ydw – dwi wir yn ei fwynhau o, cael treulio amser efo ffrindiau, a dwi'n mwynhau'r gweithgareddau. Dwi'n cael dewis beth dwi eisiau ei wneud.	Unrhyw fath o berfformio. Mae hi'n hoffi cael ei chynnwys a chymryd rhan.	Mae popeth yn dda.
Ymateb	Rydw i'n mwynhau'r chwaraeon a'r nofio. Rydw i'n hoffi'r amrywiaeth o fod mewn un adeilad ond hefyd medru mynd i wahanol leoedd mewn cerbyd. Gweithgareddau adeiladu tîm. Cerddoriaeth – bod yn rhan o fand. Ydw – rydw i'n mwynhau'r fawr, cael treulio amser efo ffrindiau, ac rydw i'n mwynhau'r gweithgareddau. Rydw i'n cael dewis beth dwi eisiau ei wneud.	Ydw - Bydd 'A' yn dewis cyfleusterau cymunedol yn hytrach na Morswyn pan mae o'n cael dewis. Mae'n well ganddo adeilad y Cadetiaid Môr; rydw i'n meddwl fod hyn oherwydd bod yr adeilad yn fwy golau. Mae'n dibynnu ar y cyflwr, mae dau le yn golygu y byddai llai o effaith ar bobl petai rheswm i gau. Mae Morswyn yn rhoi mwy o gymorth i, yn hytrach na gyda. Yma mae pobl yn derbyn y cymorth y maen nhw ei angen ac yn gwneud yr hyn y maen nhw'n gallu ei wneud eu hunain.	Byddwn, dwi'n hoffi gwneud mwy. Dwi'n hoffi mynd am fwyd, mynd i gerdded, tripiâu dydd gydag anifeiliaid, sioeau. Dwi'n cael dweud beth hoffwn i inni wneud a lle i fynd. Rydw i wedi chwarae gemau nad oeddwn i'n meddwl y byswn i'n medru eu chwarae, er enghraifft, cymryd rhan mewn ras wy ar lwy.	Edrych ymlaen at y cynllun peilot
Ymateb	Nofio. Angen cynnwys cyfleoedd i wneud ymarfer corff. Mynd i'r gampfa. Mwynhau crefftiau a gweithgareddau ymarferol. Dawnsio, mae'n mwynhau cerddoriaeth.	Ydi, mae Boston a'r Cadetiaid Môr yn wahanol iawn. Mae'n fwy bywiog. Roedd y diwrnodau'n hirach yn Morswyn ac roedd hi'n barod i adael ar ôl rhyw awr.	Byddwn – byddai'n braf cael diwrnod chwaraeon, coginio, grŵp gwau, crosio, celf a chrefftau.	

Atodiad 2- Ymgynghoriad- Dyfodol Canolfan Ddydd Morswyn (23/10/2023-01/12/2023)

1) Wyt ti		2) Ydych chi'n hapus gyda'r gweithgareddau dydd sy'n cael eu darparu o adeiladau cymunedol fel 'Boston Centre Stage' a'r 'Sgowtiaid Morwrol'?			3) A fydddech chi'n dymuno gweld mwy o weithgareddau dydd cymunedol i bobl gydag anabledd dysgu yng Nghaerdybi?			4) A fydddech chi'n fodlon i'r Cyngor roi'r gorau i gynnig gweithgareddau dydd yng Nghanoifan Morswyn ac ymestyn gweithgareddau mewn lleoliadau cymunedol yn ardal Caerdybi?			5) Ydych chi'n meddwl y byddai terfynu gweithgareddau dydd yng Nghanoifan Morswyn yn effeithio ar y defnydd o'r Gymraeg o gwbl?				
Ymateb	Yn berson gydag Anabledd Dysgu	Yn riant neu ofalwr i berson ag Anabledd Dysgu	Arall, ysgrifennwch isod	Ydw	Na	Dim Ymateb	Ydw	Na	Dim Ymateb	Ydw	Na	Dim Ymateb	Byddai	Na Fyddai	Dim yn Gwybod/ Dim yn Gwybod
1	✓					✓	✓					✓			✓
2	✓					✓	✓					✓		✓	
3	✓			✓					✓		✓		✓		
4	✓					✓	✓			✓					✓
5	✓				✓		✓			✓				✓	
6	✓					✓	✓					✓			✓
7	✓				✓		✓			✓				✓	
8	✓					✓	✓			✓					✓
9	✓					✓		✓		✓					✓
10	✓					✓	✓					✓		✓	
11	✓					✓		✓			✓		✓		
12	✓					✓	✓			✓					✓
13	✓					✓	✓					✓			✓
14			✓	✓			✓			✓				✓	
15			✓	✓			✓			✓				✓	
16			✓	✓			✓			✓				✓	
17		✓		✓			✓				✓				✓
18		✓			✓			✓			✓		✓		
19			✓	✓			✓				✓				✓
20			✓	✓			✓				✓			✓	
21		✓		✓			✓			✓				✓	
22		✓		✓			✓			✓				✓	
23		✓			✓		✓			✓					✓
24		✓			✓		✓				✓			✓	
25			✓	✓				✓			✓				
26			✓			✓			✓		✓				✓
27		✓		✓			✓			✓					
28	✓			✓			✓			✓			✓		
29		✓			✓			✓			✓			✓	
30	✓			✓			✓			✓				✓	
31		✓		✓			✓				✓			✓	
32		✓		✓			✓				✓				✓
	15	10	7	14	7	11	25	5	2	15	12	5	4	14	12
33	Llythyr heb ymateb i'r cwestiynnau yn uniongyrchol														
34	Llythyr heb ymateb i'r cwestiynnau yn uniongyrchol														

Atodiad 2 (Parhad)- Sylwadau Ysgrifenedig ac Ymateb y Gwasanaeth Oedolion

Crynodeb o Faterion a amlygwyd yn ystod yr Ymgynghoriad gydag Ymateb yr Adran	
Materion a Rannwyd Sylwadau a Phryderon	Ymateb y Gwasanaeth
Nid yw'r ymgynghoriad wedi cynnwys barn defnyddwyr sy'n cael anhawster cyfathrebu	Trefnwyd sgysiau unigol gydag unigolion/teuluoedd fyddai'n cael eu heffeithio yn uniongyrchol a gwahoddwyd Gwasanaeth Eiriolaeth i estyn cymorth. O fwrw ymlaen bydd trefniadau unigol yn cael eu cadarnhau i sicrhau bod y ddarpariaeth amgen yn addas. Gall hyn olygu cefnogi o Ganolfan arall.
Mae'n annerbyniol meddwl am gau Morswyn a symud y bobl sydd ag anableddau dwys ac angen cymorth i fwydo a newid i le fel Boston a lle arall sydd heb doiled anabl.	Mae addasiadau wedi eu cyflwyno o fewn adeilad y Sea Scouts a Boston Centre Stage ac mae'r rhain wedi bod y addas ar gyfer unigolion sy'n defnyddio'r adeilad. Gellid hefyd ystyried lleoliadau adeiladau eraill ac addasiadau pellach.
Does dim gwaith gwario ar Morswyn, tydi'r tô ddim yn gollwng.	Mae'r gwaith cynnal a chadw sydd ei angen yn Morswyn wedi ei amlinellu o fewn yr adroddiad. Rhagwelir y bydd angen buddsoddiad yn y dyfodol agos i gynnal safon yr adeilad.
Mae Canolfan Morswyn wedi bod yn agored ers cryn amser yng Nghaergybi ac mae'n lle defnyddiol i bobl ag anableddau fynd. Mae'n cynnig pob math o weithgareddau iddynt eu gwneud.	Mae nifer o ddefnyddwyr wedi cadarnhau eu bod yn mwynhau gweithgareddau cymunedol ac wedi datgan y byddent yn dewis gweld y rhain yn cael ei datblygu a'u hymestyn. Gweledigaeth yr Adran Oedolion yw gallu darparu ystod eang o weithgareddau o wahanol adeiladau er mwyn hyrwyddo integreiddio.

Atodiad 2 (Parhad)- Sylwadau Ysgrifenedig ac Ymateb y Gwasanaeth Oedolion

<p>Y cwbl sydd angen ei wneud yw diweddarau Morswyn a gosod/darparu pethau i bobl eu gwneud, i roi mwy o ddewis o bethau iddynt eu gwneud.</p>	<p>Ni fyddai Morswyn yn addas yn yr hir dymor heb gyflwyno gwelliannau sylweddol ac mae nifer y defnyddwyr wedi lleihau gan fod unigolion bellach yn ffafrio gweithgareddau mwy amrywiol mewn lleoliadau gwahanol.</p>
<p>Rydw i wedi bod yn ofalwr yng Nghanolfan Morswyn yn ystod y 12 mlynedd diwethaf ac rydw i wedi gweithio i'r Cyngor am 35 mlynedd. Mae ein lle ni fel ail gartref i'n cleientiaid, rydym yn darparu gofal a gweithgareddau yno ac nid yw lleoedd eraill yn darparu hynny, ac maent yn teimlo'n ddiogel yma.</p>	<p>Mae staff Morswyn wedi ac yn cynnig gwasanaeth o safon i unigolion ac rydym eisiau i hyn barhau, ond bod y gefnogaeth yn cael ei ddarparu o leoliadau gwahanol, gan gynyddu cyfleoedd a chynnig amrywiaeth o brofiadau.</p>
<p>Dydw i ddim yn credu y gall y gwasanaethau eraill gynnig yr un lefel o ofal, yn enwedig i'r rhai sydd ag anghenion gofal uwch, megis gofal personol. Mae'r holl gyfleusterau hyn ar gael ym Morswyn.</p>	<p>Os bydd anghenion ychwanegol uwchlaw'r hyn y gellir ei ddarparu yn gymunedol bydd trafodaeth gydag unigolion a'u teuluoedd. Gall olygu defnyddio adeiladau cymunedol eraill, trefniadau unigol gwahanol neu ddefnydd o Gors Felen.</p>
<p>Dydyn ni ddim wedi defnyddio Canolfan Morswyn ond rydym yn defnyddio'r grŵp Cadetiaid Môr/ Boston Centre Stage. Mae'r grŵp yma wedi gwneud gwahaniaeth mawr i fy merch. Mae'r cynllun peilot yng Nghanolfan Gwelfor wedi bod yn wych. Mae hyder fy merch wedi tyfu cymaint ac mae hi'n llawer mwy cymdeithasol ac mae hi'n medru mynegi ei barn yn haws a gwneud ei dewisiadau / penderfyniadau ei hun.</p>	<p>Mae'r newidiadau yn deillio o awydd i ymestyn cyfleoedd a gall fod yn bosibl ehangu nifer y lleoliadau a gweithgareddau fydd yn cael eu cynnig. Gwyddwn fod yna weithgareddau ac adeiladau eraill ar gael yn ardal Caergybi, ond byddai yn ofynnol ar symud staff ac unigolion i ddatblygu.</p>

Atodiad 3

Templed ar gyfer Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb (gan gynnwys yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol) Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

Fersiwn	Dyddiad	Crynodeb o'r newidiadau
1	14/03/2023	Drafft cyntaf
2	10/10/2023	Ail Ddrafft

Cam 1: Y Cefndir	
1 - Beth sy'n cael ei asesu?	Yr effaith ar gydraddoldeb yn deillio o gynnig y Gwasanaeth Oedolion i holi a fyddai cefnogaeth gan randdeiliaid i ystyried rhoi'r gorau i ddarparu gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn er mwyn ail gyfeirio adnoddau at ehangu'r opsiynau gweithgareddau dydd sy'n cael eu cynnig o leoliadau cymunedol, a darpariaeth gan fudiadau cymunedol.
2 - Ydy'r cynnig yma'n un newydd neu un sy'n bodoli eisoes?	Cynnig Newydd

Cam 1: Y Cefndir	
3 - Beth yw nodau a phwrpas y cynnig yma?	Gwahodd adborth a barn rhanddeiliaid ardal Caergybi ynglŷn â'r newid yn y modd mae gweithgareddau dydd yn cael eu darparu gyda phwyslais ar adeiladau cymunedol. Mae niferoedd y bobl sy'n mynychu Canolfan Ddydd Morswyn wedi gostwng gan fod pobl yn dewis a ffafrio mynychu gweithgareddau dydd sy'n cael eu cynnal mewn adeiladau cymunedol yn ardal Caergybi. Gofyn a fyddai cefnogaeth gan randdeiliaid ystyried rhoi'r gorau i ddarparu gweithgareddau dydd yng Nghanolfan Morswyn er mwyn caniatáu'r Cyngor i ail gyfeirio adnoddau at ehangu'r opsiynau gweithgareddau dydd sy'n cael eu cynnig o leoliadau cymunedol a gan fudiadau cymunedol.
4 - Pwy sydd yn gyfrifol am y cynnig sy'n cael ei asesu?	Pennaeth Gwasanaeth Oedolion
5 - Pwy yw'r swyddog arweiniol ar gyfer cynnal yr asesiad yma?	Rheolwr Gwasanaeth Uned Darparu – Gwasanaeth Oedolion
6 - Pwy arall sy'n cymryd rhan yn yr asesiad yma?	Rheolwr Gwasanaeth Uned Darparu – Gwasanaeth Oedolion Rheolwr Gwasanaeth Anabledd Dysgu ac Iechyd Meddwl - Gwasanaeth Oedolion Rheolwr Canolfan Byron – Gwasanaeth Oedolion Rheolwr Tîm Anabledd Dysgu – Gwasanaeth Oedolion Rheolwr Trawsnewid a Datblygu – Gwasanaeth Oedolion

Cam 1: Y Cefndir		
7 - Oes yna gyswilt rhwng y cynnig yma a meysydd gwaith eraill? Er enghraifft, oes yna unrhyw gynigion neu bolisiâu eraill y dylid eu cymryd i ystyriaeth wrth asesu'r effaith?	<ul style="list-style-type: none"> • Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 • Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. • Cynllun y Cyngor 2022-2028. 	
8 - Ydy'r cynnig yn berthnasol i sut mae'r Awdurdod yn cydymffurfio â dyletswydd gyffredinol y sector gyhoeddus mewn perthynas â phobl a warchodir gan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010? Fel rheol, mae unrhyw cynnig sy'n cael effaith ar bobl yn debygol o fod yn berthnasol ar draws pob grŵp a warchodir.	Dileu camwahaniaethu ac aflonyddu	Ydi
	Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi
	Meithrin perthynas dda	Ydi
	Diogelu hyrwyddo hawliau dynol	Ydi
9 - Ydy'r cynnig yn benderfyniad strategol? Os hynny, mae'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol yn berthnasol - gweler atodiad 1.	Ydy - Mae'n benderfyniad strategol i ail gyfeirio darpariaeth Gwasanaeth Dydd i ffwrdd oddi wrth adeiladau penodol tuag at wasanaethau cymunedol sy'n caniatáu i bobl gydag anabledd dysgu integreiddio mwy fwy ym mywyd pob dydd eu cymunedau.	
10 - Pwy fyddai'n cael eu heffeithio gan y cynnig/ion (yn negyddol neu'n gadarnhaol, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol)? Os yw'r penderfyniad yn un strategol, sicrhewch eich bod yn ystyried yn benodol a fyddai'r cynnig yn effeithio mwy	<ul style="list-style-type: none"> • Oedolion gydag Anabledd Dysgu sy'n mynychu gwasanaethau dydd mewnol (Morswyn). • Eu teuluoedd a'u gofalwyr. • Staff a Rheolwyr Gwasanaeth mewnol. 	

Cam 1: Y Cefndir	
ar bobl sy'n byw mewn amgylchiadau economaidd cymdeithasol llai ffafriol nag eraill yn yr un gymdeithas (gweler atodiad 1).	<ul style="list-style-type: none"> • Darparwyr Allanol o wasanaethau dydd. • Mudiadau trydydd sector. • Staff Gwaith Cymdeithasol Cyngor Sir Ynys Môn.

Cam 2.1: Casglu gwybodaeth – Safonau'r Gymraeg a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011	
11 - A yw'r cynnig yma'n sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Pholisi Iaith Gymraeg y Cyngor Sir?	<p>Ni ddylai'r cynnig gael effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg.</p> <p>Mae'r Cyngor yn ymroddedig i ddarparu gwasanaeth dwyieithog yn y Gymraeg a'r Saesneg ar draws ei holl wasanaethau. Rydym yn hyrwyddo dull rhagweithiol i wneud cynnig yn yr iaith Gymraeg yn unol â fframwaith strategaeth 'Mwy na Geiriau' Llywodraeth Cymru. Rydym yn sicrhau ein bod yn cydymffurfio gyda Chynllun Iaith Gymraeg y Cyngor wrth drefnu a darparu ein gwasanaethau cymdeithasol.</p>
12 - Oes cyfle yma i gynnig mwy o gyfleoedd i bobl ddysgu a / neu ddefnyddio'r Gymraeg yn eu bywydau bob dydd?	<p>Mae nifer uchel o ddefnyddwyr gwasanaeth yn siaradwyr Cymraeg. Mi fydd ystyriaeth yn cael ei roi i anghenion ieithyddol er mwyn sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael cyfathrebu gyda ni mewn iaith o'i dewis nhw.</p> <p>Mae gofyn yn barod mewn lle bod pob darparwr (mewnol ac allanol) yn darparu gwasanaethau yn y Gymraeg a'r Saesneg ac yn bod yn ddiwylliannol sensitif.</p>
13 – A fydd y maes gwaith hwn yn gwneud cynnig rhagweithiol i ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg i ddefnyddwyr?	<p>Mae'r gwasanaeth yn barod yn cynnig gwasanaethau yn y Gymraeg ac mi fydd y cynllun hwn yn parhau i gynnig darpariaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg. Does dim bwriad newid darparwr y gwasanaeth, y Cyngor (Gwasanaeth Darparu mewnol) fydd yn parhau i ddarparu.</p>

Cam 2.1: Casglu gwybodaeth – Safonau'r Gymraeg a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

14 – A fydd y cynnig hwn yn debygol o warchod a hyrwyddo'r Gymraeg o fewn y gymuned?	Mi fydd y cynllun yn rhoi cyfle pellach i ddefnyddwyr gwasanaeth ddefnyddio'r Gymraeg yn eu cymunedau trwy roi cyfleoedd i bobl gymryd rhan yn weithgareddau bob dydd eu cymunedau.
<p>Er mwyn eich cynorthwyo i ateb y cwestiynau uchod, mae'r Canllawiau Asesu Effaith corfforaethol yn rhestru cyfres o gwestiynau y dylid eu hystyried wrth edrych sut bydd cynigion yn effeithio ar yr iaith Gymraeg yn gyffredinol. Bydd y graddau mae'r cwestiynau hyn yn berthnasol yn dibynnu ar y cynnig dan sylw. Fodd bynnag:</p> <ul style="list-style-type: none">• Os ydych yn edrych ar sut fyddai prif bolisiau, strategaethau, cynlluniau neu ganllawiau'r Cyngor yn effeithio ar y Gymraeg; neu• Os yw eich ymateb cychwynnol i'r cwestiynau uchod yn codi unrhyw bryderon neu dystiolaeth i awgrymu y byddai'r cynnig yn trin yn Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg neu'n effeithio'n negyddol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg; <p>dylid cynnal asesiad mwy cynhwysfawr o'r effaith ar y Gymraeg. Mae templed ar wahân ar gael ar Monitor. Mae dogfen gyngor arferion da Comisiynydd y Gymraeg hefyd ar gael ar MonITor i'ch cynorthwyo ymhellach.</p>	

Cam 2.2: Casglu gwybodaeth – Deddf Hawliau Dynol 1998

15 - Oes yna unrhyw faterion sydd angen ystyriaeth o ran Hawliau Dynol? Os oes, beth yw'r materion yma? Er enghraifft, a fyddai'r cynnig yn arwain at fethu a diogelu'r hawl i breifatrwydd?	Gall newid y ffordd y mae gwasanaeth yn cael ei ddarparu gael effaith ar hawliau unigolion mewn perthynas â: Erthygl 11: Rhyddid cymdeithasiad ac ymgynnull - gall nifer fechan o ddefnyddwyr gwasanaeth gydag anghenion dwys orfod symud i ganolfannau eraill yn bellach i ffwrdd er mwyn parhau i dderbyn gwasanaeth am nad yw rhai adeiladau cymunedol yn addas ar eu cyfer.
--	--

Cam 2.3: Casglu Gwybodaeth – Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015		
<p>16 - Ydi cynnig yn cyflawni unrhyw rai o'r saith nod llesiant cenedlaethol a amlinellir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015?</p> <p>(Mae disgrifiadau o'r nodau llesiant wedi'u rhestru yn Atodiad 3)</p>	Cymru lewyrchus	
	Cymru gydnerth	Ydi – cefnogi cymunedau i fod yn gynhwysol.
	Cymru iachach	Ydi – cefnogi pobl gydag anabledd dysgu i gael mynediad at weithgareddau amrywiol er bydd llesiant corfforol a meddyliol.
	Cymru sy'n fwy cyfartal	Ydi - caniatáu i bobl gydag anabledd dysgu gael cymryd rhan mewn gweithgareddau o fewn cymunedau.
	Cymru o gymunedau cydlynus	Ydi – caniatáu i bobl gydag anabledd dysgu gael cymryd rhan mewn gweithgareddau a dod i nabod pobl eraill yn eu cymunedau.
	Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	
	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	

Cam 2.4: Casglu Gwybodaeth – Ymgysylltu / Ymgynghori / Tystiolaeth / Llenwi Bylchau o ran gwybodaeth Gweler y rhestr wirio cyn ymgysylltu ac ymgynghori, sydd ar gael ar MonITor	
17 - Beth sydd wedi cael ei wneud hyd yn hyn o ran ymgysylltu ac ymgynghori mewn perthynas â'r cynnig yma?	<ul style="list-style-type: none"> • Mae rheolwyr a staff yng Nghanolfan Morswyn yn ymwybodol bod adolygiad o'r gwasanaeth yn cael ei gynnal. • Mae defnyddwyr gwasanaeth a'u teuluoedd eisoes wedi bod yn cymryd rhan mewn gweithgareddau cymunedol ar safleoedd eraill. • Mae swyddogion o'r Adran Oedolion wedi ymgysylltu gyda defnyddwyr gwasanaeth / rhieni a gofalwyr yn ardal Caergybi er mwyn casglu barn pobl ynglŷn â'r gweithgareddau sy'n cael eu cynnig, y lleoliadau presennol sy'n cynnig y gweithgareddau, a dymuniadau pobl i'r dyfodol ar gyfer datblygu gweithgareddau.
18 – Pa wybodaeth arall ydych chi wedi ei ddefnyddio fel rhan o'ch asesiad? Rhestrwch unrhyw adroddiadau, gwefannau ayyb a ddefnyddiwyd yma a chynnwys y dystiolaeth berthnasol a gafwyd yn y tabl yng Ngham 3 isod.	Dim
19 - Oes yna unrhyw fylchau yn y wybodaeth a gasglwyd hyd yma? Os oes, sut fydd y rhain yn cael sylw?	Na

Cam 3: Asesu'r effaith debygol ac adnabod camau lliniaru

20 - Nodwch isod unrhyw effaith debygol o safbwynt cydraddoldeb ar y grwpiau unigol, ynghyd ag adnabod pa gamau gellir eu cymryd i leihau neu wella'r effeithiau yma. *Er mwyn penderfynu natur yr effaith debygol, dewiswch un o'r canlynol os gwelwch yn dda - **Negyddol / Cadarnhaol / Dim effaith**

Y grŵp / a warchodir	*Yr effaith debygol	Manylion am yr effaith (gan gynnwys tystiolaeth i gefnogi'r canfyddiadau)	Camau i liniaru effaith negyddol
Oed	Dim effaith	Dim yn berthnasol i'r grŵp yma	
Anabledd	Cadarnhaol	Mae'r Cyngor yn cynnig addasu'r cyfleon gweithgareddau dydd er mwyn hybu a chefnogi pobl gydag anabledd dysgu i gymryd mwy o ran ac integreiddio yn eu cymunedau. Gall fod angen newid lleoliad gweithgareddau all olygu symud i leoliad arall.	Pe bydd cynnig i gau Canolfan Morswyn yn cael cefnogaeth bydd y Gwasanaeth Oedolion yn trafod anghenion unigol unigolion gyda nhw. Bydd anghenion unigol yn cael eu trafod ynghyd ac unrhyw newidiadau e.e. teithio ac unrhyw addasiadau rhesymol eraill.
Rhyw	Dim effaith		
Newid Rhyw	Dim effaith		
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Dim effaith		
Hil / Ethnigrwydd / Cenedligrwydd	Dim effaith		
Crefydd neu Gred	Dim effaith		
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim effaith		
Priodas neu bartneriaeth sifil	Dim effaith		

Y grŵp / a warchodir	*Yr effaith debygol	Manylion am yr effaith (gan gynnwys tystiolaeth i gefnogi'r canfyddiadau)	Camau i liniaru effaith negyddol
Yr iaith Gymraeg	Cadarnhaol	Trwy gynnig mwy o opsiynau i bobl Gymraeg gydag anabledd dysgu i ddefnyddio'r iaith yn eu cymunedau.	
Hawliau Dynol	Cadarnhaol	Mae'r newid yn un cadarnhaol o ran cynyddu'r cyfleoedd i bobl gydag anabledd dysgu i integreiddio yn eu cymunedau.	
Unrhyw fater perthnasol arall	Dim		
<p>Mae cysylltiadau clir rhwng materion cydraddoldeb a materion economaidd-gymdeithasol. Gall camwahaniaethu achosi anfantais economaidd-gymdeithasol yn uniongyrchol. Os daw unrhyw faterion o'r fath yn amlwg wrth asesu materion sydd ddim yn rai strategol, dylid rhoi ystyriaeth ddyledus iddynt a'u cofnodi o dan y grŵp gwarchodedig perthnasol, neu o dan 'unrhyw fater perthnasol arall' uchod.</p>			

Cwblhewch y rhan yma os yw'r cynnig yn fater strategol (gweler atodiad 1)			
Y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol	*Yr effaith debygol	Manylion am yr effaith (gan gynnwys tystiolaeth i gefnogi'r canfyddiadau)	Camau i liniaru effaith negyddol
A yw'r cynnig yn debygol o achosi anghydraddoldebau o ran canlyniadau o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?	Dim effaith	Mae'r gwasanaeth yn cynnig ail gyfeirio adnoddau oddi wrth gynnal adeilad er mwyn ehangu darpariaeth gweithgareddau dydd mewn adeiladau cymunedol sydd eisoes yn bodoli yn yr un ardal.	Mi fydd y Gwasanaeth Oedolion yn gweithio gyda phobl i adnabod y dulliau gorau i gwrdd â'u hanghenion ac os bydd hyn yn golygu teithio i leoliadau, bydd trafndiaeth yn cael ei ddarparu ar gost y Cyngor.

Cam 4 – Canlyniad yr asesiad

Mae pedwar canlyniad posibl – cadwch y rhain mewn cof wrth gwblhau'r rhan nesaf:

- **Canlyniad 1: Dim newid mawr** - Mae'r asesiad yn dangos bod y cynnig yn gadarn; nid oes unrhyw botensial am wahaniaethu nac effaith niweidiol. Cymerwyd pob cyfle i hyrwyddo cydraddoldeb.
- **Canlyniad 2: Addasu'r cynnig** - Mae'r asesiad yn amlygu problemau posibl neu gyfleoedd a fethwyd. Addaswch y cynnig i oresgyn rhwystrau neu hyrwyddo cydraddoldeb yn well.
- **Canlyniad 3: Parhau â'r cynnig** - Mae'r asesiad yn amlygu'r potensial am effaith niweidiol neu gyfleoedd a fethwyd i hyrwyddo cydraddoldeb. Amlinellwch yn glir y cyfiawnhad dros barhau ag ef. Dylai'r cyfiawnhad gael ei gynnwys yn yr asesiad a rhaid iddo fod yn unol â'r ddyletswydd i roi ystyriaeth briodol. Ar gyfer y cynigion perthnasol pwysicaf, bydd angen rhesymau cymhellol.
- **Canlyniad 4: Atal a dileu'r cynnig** - Mae'r cynnig yn dangos gwahaniaethu anghyfreithlon gwirioneddol neu bosibl. Rhaid ei atal a'i ddileu neu ei newid. (Mae'r codau ymarfer a'r arweiniad ar bob un o ddyletswyddau'r sector cyhoeddus ar wefan y Comisiwn yn darparu gwybodaeth am yr hyn sy'n gyfystyr â gwahaniaethu anghyfreithlon)

Cam 4 – Canlyniad yr asesiad	
<p>21 - Nodwch y prif effeithiau sydd wedi cael eu hadnabod a sut y bwriedir lliniaru'r effeithiau negyddol o ran cydraddoldeb, yr iaith Gymraeg ac, os yn berthnasol, anfantais economaidd-gymdeithasol (sef crynodeb o'r tabl/a'u yng ngham 3).</p>	<p>Mae'r Gwasanaeth yn rhagweld y gall fod angen trosglwyddo un person sy'n mynychu Canolfan Morswyn i ddarpariaeth arall. Mae hyn oherwydd anghenion dwys y person sy'n golygu na fydd mynychu lleoliadau cymunedol yn addas.</p> <p>Byddwn yn trafod dymuniadau'r unigolyn a sut orau i gyfarch eu hanghenion. Mae lleoliad ar gael o fewn Canolfan Gors Felen.</p>
<p>22 - Disgrifiwch unrhyw weithredu a wnaed, neu a fwriedir, i wneud y mwyaf o hyrwyddo cydraddoldeb a'r iaith Gymraeg, nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac, os yn berthnasol, i sicrhau gwell canlyniadau i'r rhai sy'n wynebu anfantais economaidd,</p>	
<p>23 - A fyddai unrhyw elfen o'r cynnig yn mynd yn groes i nodau Llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015?</p>	Na
<p>24 - A oes angen edrych ar beth y gellid eu gwneud yn wahanol, neu ail-ystyried y cynnig yn gyfan gwbl, o ganlyniad i gynnal yr asesiad yma?</p> <p>(Gallai tystiolaeth o effaith negyddol wneud y cynnig yn anghyfreithlon. Os rydych chi wedi adnabod effaith negyddol, dylid ystyried os oes modd cario 'mlaen gyda'r cynnig ar yr adeg yma).</p>	Na
<p>25 - Oes yna strategaeth ar gyfer delio gydag unrhyw effeithiau sydd ddim yn anghyfreithlon ond nid oes modd eu hosgoi nag eu lliniaru?</p>	<p>Mae anghenion pob person, a'r ffordd orau i gwrdd â'r anghenion hyn yn cael eu trafod a'u cytuno gyda nhw.</p>

Cam 4 – Canlyniad yr asesiad	
26 - A fydd y cynnig yn cael ei fabwysiadu / anfon ymlaen am gymeradwyaeth? Pwy fydd yn gwneud y penderfyniad?	Bydd canlyniad yr ymgynghoriad yn cael ei gyflwyno gydag argymhelliad i'r Pwyllgor Gwaith.
27 - Oes yna drefniadau monitro mewn lle? Beth yw'r trefniadau hynny?	Bydd Tîm Rheoli'r Adran Oedolion yn goruchwyllo'r broses ymgynghori yn ogystal â nodi materion sydd angen eu gweithredu.

Cam 5 – Cynllun Gweithredu

Rhowch fanylion yma am unrhyw weithrediadau sydd wedi'u cynllunio yn dilyn cwblhau'r asesiad. Dylid cynnwys unrhyw newidiadau a wnaed i leihau neu ddileu effaith negyddol tebygol neu wirioneddol, ynghyd ag unrhyw drefniadau i gasglu data neu wneud gwaith ymchwil pellach

Cyf	Gweithrediadau arfaethedig	Swyddog arweiniol	Amserlen

Atodiad 4 – Adnoddau Cymunedol

Mae'r Cyngor wedi gosod Cyfleusterau Newid Hygyrch i Oedolion (*Accessible Adult Changing Facilities*) mewn gwahanol leoliadau ar draws Ynys Môn. Mae'r cyfleusterau hyn yn galluogi oedolion ag anableddau a'u gofalwyr i ymweld â'r lleoedd hyn, ble efallai na fyddant wedi gallu yn y gorffennol.

Mae Cyfleusterau Newid Hygyrch Oedolion yn amrywio o ran gofod a chyfluniad, ond yn gyffredinol maent yn cynnwys toiledau hygyrch, byrddau newid maint oedolion, codwyr (*hoist*) trydanol neu dan arweiniad â llaw, ac weithiau cawodydd.

Rydym wedi buddsoddi mewn Cyfleusterau Newid Hygyrch i Oedolion yn yr adeiladau cymunedol canlynol.

- Canolfan Hamdden Caergybi
- Llyfrgell Caergybi
- Boston Centre Stage, Caergybi
- Canolfan Hamdden Llangefni
- Gors Felen, Llangefni
- Mencap Môn, Llangefni
- Canolfan Hamdden Amlwch

O ganlyniad i'r buddsoddiad mae gan unigolion gydag anabledd dysgu neu anabledd corfforol ddewis ehangach o weithgareddau cymunedol, sydd yn cynyddu'r cyfleoedd i gymdeithasu ac integreiddio.

Fel rhan o waith ehangach i sicrhau ein bod yn deall pa mor hygyrch ac addas ydi adeiladau Cymunedol ar gyfer gweithgareddau, rydym wedi creu Cyfeirlyfr Adeiladau Cymunedol.

[Cyfeirlyfr adeiladau cymunedol \(llyw.cymru\)](#)

Yn ogystal, rydym yn creu Cyfeirlyfr Cludiant Cymunedol bob dwy flynedd, er mwyn sicrhau fod pobl yn ymwybodol o'r ddarpariaeth sydd ar gael yn gymunedol.

[Cyfeirlyfr Cludiant Cymunedol Môn \(llyw.cymru\)](#)